

netop denne Mangel paa Aabenhed, disse sværende Udtryk, som efter min Overbeviisning fuldkommen retfærdiggjøre Adressens Indgivelse, ja, gjøre det til en Nødvendighed for Rigsdagen at indgive den. Den ærede Landstingsmand har udhævet det nuværende eller, vel rettere sagt, det forrige Ministeriums store Fortjenester af Landet, navnlig med Hensyn til Krigenes Førelse og til, at de fremmede Tropper, som havde besat Hertugdømmet Holsteneu, endelig opgave denne Besættelse. Jeg kan i Meget af, hvad den ærede Landstingsmand har sagt, være enig med ham; men det er dog ikke alene Ministeriets Fortjeneste, at Krigen har faaet et for os heldigt Udfald, det er det danske Folks Opoffrelse, den danske Armees Tapperhed, som man i Særdeleshed maa tillægge denne Fortjeneste. Jeg kan saaledes ikke Andet end paa det Bedste anbefale Adressens Indgivelse, fordi vi — som af en æret Landstingsmand igaar blev udtalt — ere indtvungne i en Stilling, som gjør det absolut nødvendigt for Rigsdagen at udtale sig og ikke at vende hjem uden at have brudt en Tausked, som, ved at vedligeholdes, vilde efter min Formening ned sætte den danske Rigsdags Værdighed.

Demnich: Jeg skal blot tillade mig at bemærke, at mine Ord have været: „Ministeriet har været deelagtigt i at skaffe Landet disse Goder“. Det kunde vistnok aldrig nogenfinde være min Formening, at ikke store Kræfter have været medvirkende til dette Maals Opnaaelse, hvortil jeg i Særdeleshed maa henregne den hele danske Nation.

Vardenfletth: Det er efter mit Skjønne en uheldig Omstændighed ved denne Sag, at man — efter hvad der er sagt fra flere Sider og idetmindste fra den ærede Ordførers Side — har søgt at sætte en bestemt Forbindelse mellem den Afstemning, der fandt Sted i Grundlovsagen, og den, som nu skal foregaae i nærværende Sag. Det er jo blevet udhævet, som om der allerede forelaa et bestemt Beviis paa Rigsdagens Mistillid til den nuværende Regjering deri, at det Forslag, som var blevet fremsat fra Regjeringens Side med Hensyn til Forandringer i Grundlovens Bestemmelser, blev eenstemmigt forkastet, og

det er blevet paaberaabt som en Grund, der laa for Dagen, for at den nærværende Adresse maatte faae et lignende Udfald imod Ministeriet. Det forekommer mig imidlertid, at der imellem disse to Sager er en grundvæsentlig Forskjellighed. I Grundlovsagen var det nemlig en Forskjellighed i politiske Anskuelse, der kom for Dagen, som tillige var forenet med en Mangel paa Overbeviisning om, at Ministeriet vilde med Fasthed gjennemføre den Plan, som nu Enhver efter sin politiske Anskuelse ansaae for at være den rigtige. Jeg skal ikke gaae tilbage paa hele denne Discussion, da det jo vilde føre mig alfor vidt; men imidlertid bliver det dog nødvendigt, for at jeg nærmere kan motivere min Afstemning, at berøre et Hovedpunkt i denne Sag. Det var jo klart, at der var to hinanden lige modsatte Anskuelse i Anledning af denne Grundlovsag, som kæmpede imod hinanden. Den ene Anskuelse gik ud fra, at, naar man blot lod hver Landsdeel især have den størst mulige Frihed til at ordne sine indre Forhold, saa vilde det sagtens kunne gaae, saa vilde man blive tilfreds og det Hele kunne gaae ret godt sammen. Den anden Anskuelse, som stillede sig bestemt frem, var den, at, naar der saaledes stillede flere separate Lovgivningsmyndigheder, 3, 4 eller 5 forskellige lovgivende Repræsentationer, ved Siden af hinanden og samlede under en Fællesforfatning, saa vilde, naar dennes Organ ikke var meget stærkt, de enkelte lovgivende Repræsentationer hver hale i sin Ende saa stærkt, at det Baand, der skulde holde dem sammen, vilde bryde, og, naar man derhos tog Hensyn til, at der er en baade ydre og indre Nødvendighed for, at Monarchiets forskellige Landsdele skulle holdes sammen, saa frygtede man for, at denne Nødvendighed vilde føre til at fuldkaste alle de særlige Repræsentationer, naar man ikke havde lagt det politisk-constitutionelle Systems Hovedvægt netop i denne Fællesrepræsentation. Det var disse to Anskuelse, som kæmpede mod hinanden, og mellem dem kom der da fra Ministeriet et Udkast, som paa en Maade fyldestgjorde Noget af hver af dem, idet det nemlig fremsaaede som et Mæglingsforslag. Som et saadant anbefalede det sig naturligt, og det